

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
Vår referanse 2010/6843-0 733.0 JFE
Saksbehandler Jens Fløtre, tlf. 61 26 61 15
Avdeling Helse- og sosialavdelingen

Dato 09.11.2010

Ventelister for sykehjemsplass - Oppfølging av opplysninger fremkommet i media

Fylkesmannen i Oppland viser til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet datert 27.10.2010, der det bes om tilbakemelding om tilstanden i omsorgstjenestene, særlig knyttet til ventelister for sykehjemsplass og/eller omsorgsbolig m/heldøgnsomsorg i fylket.

For å kunne besvare dette har vi blant annet gjort en kartlegging i forhold til status ventelister, hatt en gjennomgang av tilsynserfaringer og gjennomgått KOSTRA data.

Vi har gjennomført en kartlegging i fylket der nedenforstående tall fremkommer.

Følgende spørsmål ble stilt til kommunene.

1. Status på hvor mange som er på venteliste?
2. Hvilken type plass det ventes på?
3. Hvilket tilbud blir gitt i ventetiden?

Kommunene i Oppland oppgir følgende tall:

48 personer venter på langtidsplass i sykehjem.
63 personer venter på omsorgsbolig med heldøgns bemanning.
57 personer venter på tidsbegrenset opphold / korttidsplass.
Totalt 156 personer venter på et opphold med døgnbemanning.

Hvilket tilbud har de som venter:

20 har korttidsplass / avlastning / rullerende opphold.
16 venter i sykehus eller annen 2.linjetjeneste.
120 venter i hjemmet.

Den fullstendige kartleggingen er vedlagt.

Av de som venter i hjemmet oppgir mange av kommunene at forsterket hjemmetjenester og bruk av avlastning og rullerende opphold gis som et tilbud i den perioden man venter på plass.

En del kommuner opplyser at de ikke har ventelister som følge av at de velger overbelegg i de institusjonene kommunen disponerer. En kommune oppgir at bruken av overbelegg er redusert fra 121 % til 106 %. Helsetilsynet i Oppland vil følge opp overbeleggsproblematikken for å bringe denne i samsvar med kvalitetsforskriften.

Det er store variasjoner i hvordan kommunene har organisert sine tjenester og sammensetningen av heldøgns plasser og utbyggingen av hjemmebasert omsorg varierer derfor fra kommune til kommune. Enkelte kommuner har høy dekning av heldøgns plasser og lavere bruk av hjemmebaserte tjenester. Flere kommuner oppgir at en lav dekning av omsorgsboliger med heldøgnsbemanning er en utfordring.

Det blir oppgitt at det er planlagt utbygging av omsorgsboliger i nær fremtid, blant annet som følge av investeringstilskuddet fra Husbanken. Noen kommuner signaliserer dekningsproblemer for drift av bemanningsdelen knyttet til betingelsene om heldøgns bemanning i disse boligene. Det kan derfor være noe usikkert når en del av kommunene kan starte byggingen av omsorgsboliger det er søkt om eller gitt tilskudd til.

Det kan ut i fra KOSTRA-data se ut til at kommuner som velger å innrette seg mot en mer hjemmebasert omsorg har større utfordringer i forhold til dekningsproblemer av heldøgns omsorgstjeneste på det høyeste omsorgsnivå.

Kommuner som velger å gi heldøgns omsorgstjeneste på det høyeste omsorgsnivået utenom institusjon, kan se ut til å ha en utfordring i forhold til å kommunisere med innbyggerne om de valg som er tatt i forhold til dette.

Flere kommuner oppgir at de ikke har ventelister på korttidsplasser. Årsaken er et tett samarbeid mellom sykehjemmene og hjemmetjenesten, slik at pasientene blir vurdert fortløpende i forhold til det behovet de til enhver tid har. Dette skal disse kommunene ha honnør for.

Vi har få indikasjoner på at innbyggerne i Oppland ikke får den hjelpen de har krav på i den tiden de venter på et heldøgnsstilbud. Fylkesmannen i Oppland og Helsetilsynet mottar få rettighetsklager knyttet til pleie- og omsorgstjenestene. Våre tilsynserfaringer fra systemrevisjoner med kommunene, viser imidlertid at kommunenes styring med saksbehandlingen/tildeling av pleie- og omsorgstjenester har forbedringspotensialer, jf. tilsynsrapportene som er publisert på www.helsetilsynet.no

Fylkesmannen i Oppland og Helsetilsynet har, basert på den fire-årige tilsynssatsningen med tjenester til eldre og de data som kommer frem av vår kartlegging av situasjonen den 8. – 9. november 2010, vurdert at det i noen kommuner har tegnet seg et risikobilde som gjør at vi vil følge dem ytterligere opp. Disse kommunene er Gjøvik, Vestre Toten og Sel. Denne oppfølgingen vil bli innarbeidet i vår tilsynsplan for 2010/2011.

Sigurd Tremoen
fung. fylkesmann

Beate Golten
fung. avdelingsdirektør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.